

[Knud Damgaard.]

sådan at vi skal fastslå, at gæstearbejderproblemerne er kommet for at blive. Det er muligt, gæstearbejderne er det, men vi må da håbe på, at vi kan få de problemer, der er forbundet med det, løst.

Det er egentlig ganske interessant for den, der i det daglige har haft lejlighed til at følge den problematik, der rører sig omkring fremmedarbejdere her i landet, at kunne konstatere, at det i og for sig kun er ganske få detaljer i denne problematik, der skyldes dansk lovgivning. Stort set er den danske lovgivning så omfattende, så åben også i forhold til fremmedarbejdere, at det rent faktisk er muligt at yde disse menneskers den service, de har behov for.

Man kan så passende stille det spørgsmål: hvad er det, der gør, at denne lovgivning ikke i passende omfang benyttes over for fremmedarbejderen? Jeg tror, vi her står midt i et problem, der har to sider, måske nok i nogen grad også er dækket af de bemærkninger, hr. Erik Andersen (Fr.borg amt) knyttede til holdningen til fremmedarbejderne; men i virkeligheden tror jeg, at det i langt højere grad er et spørgsmål om, at vi ikke har indrettet forvaltningen af fremmedarbejdernes problemer på en hensigtsmæssig, på en passende måde.

Hvad er årsagen til, at denne forvaltning er sakket bagud? Jeg tror, vi kan fastslå, at det har at gøre med den henstilling, der i sin tid kom fra socialministeriet om, at alle de sociale detaljer i denne forbindelse skulle løses af kommunerne. Det ville nok være hensigtsmæssigt hvis vi havde 10 gange flere fremmedarbejdere, end vi har, men når vi har det relativt lille tal, det drejer sig om, og når de er spredt, som de er, er der ingen hensigtsmæssighed i at lægge ansvaret for den sociale forvaltning ud til kommunerne.

Jeg er overbevist om, at også en anden ting har betydet en forsinkelse i den forvaltningsmæssige udvikling, og det er simpelt hen stoppet; den usikkerhed, den uvished, som stoppet har ført med sig, har i nogen grad fået disse ting til at gå i stå.

Ud fra dette stops eksistens kan det måske synes lidt mærkeligt, at vi nu beskæftiger os med spørgsmålet om oprettelse af en indvandringsinstitution. Men når vi gør det, har det vel at gøre med det forhold, at vi efterhånden kan se, at det ikke længere er

muligt at opretholde det helt så kategoriske stop, som vi har haft indtil i dag. Må jeg pege på et område, hvor jeg i og for sig synes det er urimeligt at stoppet har været så hermetisk, som det har. Jeg har personlig haft flere henvendelser fra den del af dansk industri, der har at gøre med turisme, og hvor vi ved at der i år og i de kommende år vil være en ganske stor valutaindtægt at hente i et meget stort antal japanske turister, og hvor vi har været helt afskåret fra at kunne få ansat de til denne branche nødvendige japanere for at få de rent faktiske kommunikationsproblemer løst. Jeg tror altså, at dette er et af de eksempler, som nok er med til at fremme større åbenhed omkring indvandringspolitikken.

Jeg er naturligvis enig i alle de betragtninger, der er gjort om, at arbejdere og arbejdsgivere må finde hinanden på et grundlag, der forhindrer, at man ad den vej cementerer lavtlønsproblematikken. Men når man — og det har jeg fornemmet hos samtlige ordførere her i dag — går ind for en korttidsindvandringsproblematik, som jeg for så vidt mener er rigtig, må man samtidig gøre sig klart, at vi må anlægge andre synspunkter end blot kommercielle på eksistensen af fremmedarbejdere her i landet. Jeg mener, at Danmark på dette område, hvis vi anlægger et korttidssynspunkt, burde slå fast, at vi her kunne blive foregangsland ved at åbne for kvotabestemt import af fremmed arbejdskraft, over for hvilken vi forpligter os til, at de kan vende tilbage på et mere sikkert grundlag end det, de forlod. Det ville i og for sig kunne gøres, hvis man kombinerede vort behov for fremmed arbejdskraft med et Danidasystem, som sikrede, at vi gav de pågældende under deres ophold her i landet en uddannelse, der svarede til en investering, vi senere ville foretage i det land, de pågældende kom fra.

Jeg er altså stort set af den opfattelse, at det ikke er så forfærdelig meget, der mangler i dansk lovgivning for tilfredsstillende at kunne dække de behov, fremmedarbejderne har, og at der er nogle ting, der er gået i stå, som vi må se at få sat i gang. Jeg er glad for tidligere at have fået at vide og også i dag gennem arbejdsministeren at have fået bekræftet, at det arbejde, der nu er sat i gang over socialministeriet, skal fremmes. Men det er mit håb, at vi samtidig med, at disse